

Centrale bankiers in de clinch over kapitaaleisen

Centrale bankiers liggen met elkaar overhoop over nog strengere regels. Die zouden hun banken onevenredig hard treffen.

Door **Patrick Henry**

LONDEN. Zelden heeft de mondiale club van centrale bankiers en toezichthouders op het bankwezen zo openlijk geruzied als nu. De leden van het Bazels Comité worstelen met een revisie van de kapitaaleisen voor banken. Vooral de Europese leden liggen dwars, uit vrees voor nog strengere regels voor hun toch al worstelende banken. Een compromis is ver te zoeken. Een belangrijke vergadering deze zondag, van de hoogste bazen van het Comité die de nieuwe regels moeten steunen, is daarom uitgesteld.

1 | Waarom is Europa zo bezorgd over de regels?

Het Bazels Comité wil dat banken op een andere manier dan nu gaan berekenen wat voor risico's ze lopen en hoe zij in noodsituaties kunnen worden opgevangen. Instellingen als Deutsche Bank en het Franse Credit Agricole hebben verwoed gelobbyd tegen de plannen. Zij zijn bang dat ze honderden miljarden aan extra kapitaal moeten aanhouden. Veel beleidsmakers in Brussel hebben zich achter die klacht geschaard: de maatregelen zouden Europese banken onevenredig hard treffen en een rem zetten op bankleningen aan het bedrijfsleven.

2 | Waarom zijn die veranderingen dan toch nodig?

De financiële crisis van 2008 legde bloot dat banken te veel risico liepen. De reactie van toezichthouders op die crisis was Basel III, een set regels bedoeld om de kapitaalbuffers van banken te versterken en ze weerbaarder te maken tegen plotselinge grote verliezen. De discussie gaat nu over het sluitstuk van Basel III. Grote banken mogen, in tegenstelling tot kleinere financiële instellingen, zelf hun risicoanalyse maken. Die moet dan wel worden goed-

De Bank voor Internationale Betalingen in Basel.

FOTO CREATIVE COMMONS / FLICKR

gekeurd door de toezichthouders. Volgens het Bazels Comité zijn die modellen vaak niet voorzichtig genoeg en lopen banken alsnog te veel risico.

3 | Wat moet daar volgens Basel III aan gebeuren?

Het Bazels Comité vertimmerd de standaardformules voor het berekenen van bijvoorbeeld risicovolle leningen of de risico's in de bedrijfsvoering van de bank zelf. Daarbij wordt gekeken naar wat voor impact rechtszaken, criminaliteit en fraude zouden kunnen hebben. Daarnaast mogen de uitkomsten van de modellen die de grote banken zelf gebrui-

ken maximaal 25 procent afwijken van de buffers waar de standaardformules van het Comité op uitkomen. Deze marge wordt de *output floor* genoemd.

4 | En waarom heeft Europa daar problemen mee?

Europese politici zoals Valdis Dombrovskis, de eurocommissaris verantwoordelijk voor de financiële sector, willen dat deze *output floor* geschrapt wordt. Sinds de eerste blauwdruk van de nieuwe regels er lag, is ook Duitsland zich ertegen gaan verzetten. En de Europese bankenlobby wil dat de *output floor* lager wordt. De Europese economie is veel afhankelijker van bankleningen dan andere markten, zoals de VS. Daarnaast staan bij Europese banken de hypotheekrisico's vaker op de eigen balans, terwijl er in de VS aparte instellingen zijn die die risico's overnemen, zoals Fannie Mae en Freddie Mac. Dat betekent dat banken hier meer last hebben van de strengere risicobeoordelingen in Basel III.

5 | Wat gaat er nu gebeuren met Basel III?

Het Bazels Comité heeft de vergadering van 8 januari dus verzet, om „het laatste werk te verzetten” en „het raamwerk definitief te ijken”. Het verwacht in de „ nabije toekomst” alsnog tot een compromis te komen. De eerstvolgende bijeenkomst van de hoogste bazen van het Comité is midden maart.

6 | Vanwaar de haast met deze nieuwe regels?

Er is bijna een decennium gewerkt aan de nieuwe regels. Al die tijd is er onzekerheid bij banken, beleggers en overheden over hoe de nieuwe regels er precies uit gaan zien en hoe ze in de praktijk zullen uitpakken. In november wees de voorzitter van het Comité, de Zweedse centralebankpresident Stefan Ingves, bovendien op het gevaar dat Donald Trump na zijn aantreden als president de regels weer radicaal zou omgooien. Hij heeft zich meermalen uitgesproken tegen al te strenge regels voor de financiële sector.